

Torkan 2018

Förutsatt att det kommer tillräckligt med regn, finns det flera ettåriga arter med potential att avkasta 4-6 ton ts/ha vid skörd cirka 70-75 dagar efter sådd. Dvs. sådd 15 juli-1 augusti och skörd i slutet av september eller början av oktober.

Blandningar för helsädesensilage

Exempel på lämpliga arter kan vara korn, havre, purrhavre, fodervicker, persisk klöver, foderraps och foderärter. Av dessa arter kräver dock både korn och havre en dagstemperatur kring 12-18 grader för att bestockning och grönmasseavkastning skall utvecklas väl. För att vara bättre garaderad mot högre temperaturer i augusti är det därför säkrare att blanda vårsäd, foderraps och någon ettårig baljväxt. Foderrapsen är torktålig och djuprotad, kan växa länge på hösten och är effektiv på att ta upp kväve från djupet under hösten. Baljväxterna slutar växa i slutet av september, men har betydligt högre avkastningspotential än vårsäden vid dagstemperaturer mellan 18-30 grader. Exempel på utsädesmängd: korn 100 kg, foderraps 5 kg, fodervicker/persisk klöver 25/10 kg. Summa 130/115 kg/ha. Utsädeskostnad cirka 10-1100 kr/ha. Alternativet med persisk klöver något dyrare.

Grönfoderblandningar med ettåriga rajgräs

Westervoldiskt rajgräs, även den med eventuell inblandning av persisk klöver och foderraps kan sås innan 1 augusti och ge en första skörd efter 60 dagar och en hög andraskörd efter ytterligare 35-40 dagar. Detta förutsatt dock att hösten blir mild. Andraskörden här blir kring månadsskiftet oktober/november. En fördel med westervoldiskt rajgräs jämfört med vårkorn är att man kan putsa grödan 30-40 dagar efter sådd om det blir torrt och mycket ogräs i början. Med lite tur med vädret kan sen få en bra skörd 35-40 dagar efter putsning.

Utsädesmängd 20-25 kg westervoldiskt rajgräs och 5-8 kg persisk klöver och 5 kg foderraps. Pris 700-1000 kr/ha. Flexibel användning till både ensilage och bete.

Italienskt rajgräs kan sås som höstbete, möjlig betesstart 60-70 dagar efter sådd och för att ge ett tidigt vårbete nästa vår. Dvs. indirekt spara foder. Växer så länge det är plusgrader på hösten vid riklig kvävetillförsel. Kan börja betas 7-10 dagar innan de vanliga fleråriga betesvallarna kommit igång på våren. Utsädeskostnad 5-600 kronor /hektar. Sådd helst innan 1 augusti för att ge ett bra höstbete. Som vårbete kan det nog sås till slutet av månaden.

Bägge ettåriga rajgräsen måste nedbrukas eller sprutas väl för att inte komma tillbaks som ogräs i eventuell vårsäd nästa år.

Purrhavre

Purrhavre i renbestånd kostar cirka 1000 kr/ha. Den har betydligt sämre fodervärde än de föregående blandningarna men å andra sidan en betydligt bättre tålighet mot torka och höga temperaturer. En stor skörd utan återväxt. Ej bete. Lättbearbetad stubb för sådd av höst eller vårsäd.

Råg

Vid sådder efter 1 augusti är det nog bara råg som gäller. Kan kvävegödslas hårt för att ge bete eller foderskörd under hösten. Kan sen ge ett tidigt vårbete innan de fleråriga vallarna kommit igång.

Grönråg är naturligtvis det bästa men där är det stor brist på utsäde. Vanlig populationsråg med hög utsädesmängd är då alternativet. I motsats till de ettåriga rajgräsen kan rågen växa bra även om hösten också blir torr. Lättare att kultivera bort men sämre fodervärde än de ettåriga rajgräsen. Bra ogräskonkurrens vid både torra och blöta förhållanden.

Foderraps, rova

Milda höstar i södra Götaland med tillräcklig nederbörd kan raps och rova ge full skörd, 4-6 ton ts/ha vid sådd fram till 15 juli. Foderraps 90 dagar och rovan 90-110 dagar från sådd till bete för max skörd. Hyfsad skörd, 3-4 ton ts/ha vid skörd efter 60-70 dagar. Kräver mycket kväve och för att ge höga skördar, 100-150 kg kväve/hektar. Sådd, oftast i renbestånd, eller i blandning med varann. Kan ges i kombination med halm till dikor och sinkor. Kräver intensiv betesskötsel för att inte få för stora givor per dag. Foderrapsen har en djup pålrot med rovans rotsystem är mera ytligt liggande. Bra omväxlingsgrödor i ensidiga vallväxtföljder.

